

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

**TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL**

Profil umanist

februarie, 2025

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Începând cu secolul al XIV-lea, sursele documentare atestă că domnii români conduceau statul cu ajutorul marii boierimi, (...) întruniți într-un organ – Sfatul domnesc. Componenta acestuia depindea de voința domnului, de regulă, aceștea erau rude apropiate ale domnului și mari boieri: în funcție de situație, de problemele discutate, domnul putea convoca în ședințe și boieri mai mici. (...). Printre principalele funcții ale Sfatului domnesc erau considerate cea judecătorească și fiscală. În Țările Române Sfatul domnesc era instanța supremă de judecată, care judeca orice procese, reconstitua sau anula actele de proprietate, pierdute sau distruse. De asemenea, Sfatul domnesc supraveghea modul în care erau cheltuite veniturile statului, deși domnul putea dispune de ele cum considera el, împreună cu domnul fixau cuantumul impozitelor, țineau sub control activitatea marelui vistiernic.”

(Ion Eremia, *Istoria românilor. Epoca medievală. Note de curs*, Chișinău, 2018, p. 56-57)

SURSA B.

„Sfatul domnesc, organ central al guvernării, era alcătuit inițial din marii stăpâni de domenii; cu timpul, pe măsură consolidării puterii centralizatoare a domnilor, raportul dintre cele două categorii s-a inversat în favoarea dregătorilor, exponenți nu ai latifundiului ci ai puterii domnești. Firește, în Sfatul domnesc și în general în dregătorii (logăfot, vistiernic, vornic, spătar, pârcălab etc.) erau numiți boierii (...).”

(M. Bărbulescu, D. Delentant, R. Hitchins etc., *Istoria României*, București, 1998, p. 174)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>dregătorie</i> . 	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Determină, în baza sursei B, dregătoriile existente în Țările Române în epoca medievală. 	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Dedu în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, funcțiile Sfatului domnesc în organizarea internă a Țărilor Române în epoca medievală. 	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile expuse de autori, referitoare la componența socială a Sfatului domnesc. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. 	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul Sfatului domnesc în dezvoltarea Țărilor Române pe parcursul epocii medievale. 	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (20 de puncte)**Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.**

„În noiembrie 1860, Lincoln este ales președinte al SUA. (...) La 20 mai 1862 a fost elaborată legea „Homestead Act” – legea agrară care prevedea repartizarea unui lot de pământ de 160 acri (65 ha), la toți doritorii de a se ocupa cu agricultura plătiind numai 10 dolari ca taxă de înregistrare. Alt act (The Pacific Railway Act, 1 iulie 1862) prevedea repartizarea unor loturi gigantice de pământ și subsidii de milioane de dolari pentru încurajarea construcției primei căi ferate transcontinentale.

(...) La 22 septembrie 1862 a emis o proclamație preliminară de emancipare, care prevedea că de la 1 ianuarie 1863 toți sclavii sunt liberi pentru totdeauna (...) Măsurile radicale întreprinse de Lincoln și guvernul său, care pot fi considerate ca o revoluție socială și economică, au schimbat soarta războiului de secesiune în favoarea Nordului. Lincoln a fost numit „Marele American”, a contribuit mult la prosperarea SUA, a fost în viața și în politică adeptul valorilor general-umane.

(*Istoria Modernă a Europei și Americii*, Vol. II, Chișinău, 2002, p. 284-288)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două realizări ale lui Abraham Lincoln în domeniul economic. 	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Descrieți cauza numirii lui Abraham Lincoln – „Marele American”, reflectată în sursă. 	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină opinia autorului referitoare la impactul reformelor întreprinse de Lincoln și guvernul său. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. 	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Formulează o concluzie privind politica socială promovată de Abraham Lincoln. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. 		

		L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	Appreciază rolul lui Abraham Lincoln în istoria umanității. Argumentează răspunsul.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (21 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Nr.	Item	Punctaj	
1	Numește un proces istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	Determină strategiile militare ale Imperiului Roman pentru continuarea unui nou război în Dacia. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, două consecințe politice a ultimului războiul daco-roman.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

Sursa A: „Delegația României a întâmpinat primele dificultăți în momentul când s-a pus problema frontierelor. (...) România a prezentat, în fața Conferinței de Pace, revendicările sale teritoriale: Basarabia, Bucovina, Maramureș, Crișana, Transilvania și Banat. Pentru toate aceste provincii și ținuturi, guvernul român solicita frontiera care să le asigure libertatea existenței administrativ-politice, economice și a dezvoltării în consens cu conștiința lor națională. (...) Pentru fiecare din aceste regiuni, guvernul român a prezentat motivații complexe, economice, geografice, strategice, etnografice etc.”

(Ștefania Dinu, *Anul 1919 și Curtea Regală a României: Conferința de Pace de la Paris și vizita suveranilor în Transilvania*, în: Polis, nr. 2, 2019, p. 77)

Sursa B: „(...) România se prezenta la Conferința de Pace pentru susținerea drepturilor sale în primul rând „cu tratatul de la 4 august 1916, prin care Marile Puteri aliate recunosc integritatea drepturilor noastre, cu serviciile așa de mult recunoscute aduse cauzei generale a aliaților prin intrarea în război de la 14 august; cu calvarul sacrificiilor și suferințelor îndurate din cauza defecțiunii rusești, care a îngreunat așa de mult situația României; (...) cu victoriile strălucite de la Oituz, Mărăști și Mărășești; (...). România poate merge cu fruntea sus la conferința generală de pace (...) în numele actelor de Unire de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia, iar din tratatul păcii generale care se va semna la Versailles trebuie să iasă așa fel hotărâte hotarele noastre de mâine încât... România să poată evita orice conflicte de interese cu statele cu care înțelege să trăiască în pace și bună vecinătate”.

(Ion Calafeteanu, *România și deschiderea lucrărilor Conferinței de Pace de la Paris (1919)*, în: Istorie și Civilizație, <http://www.istoriesicivilizatie.ro/romanii-si-deschiderea-lucrarilor-conferintei-de-pace-de-la-paris-1919/>

Sursa C: „Ajunsă la Paris, regina joacă un rol important în favoarea României. Știe să își folosească farmecul și inteligența pentru a câștiga influență în negocierile pentru România. Vizita la prim-ministrul Clemenceau a devenit una legendară fiind întâmpinată cu garda de onoare la Palatul Élysée. (...) După întâlnirea cu Maria, Clemenceau și-a schimbat atitudinea față de România. (...) venirea Reginei Maria la Paris a schimbat mult în bine situația țării, mai ales în ceea ce privește interesul, înțelegerea și simpatia față de România. Tot la Paris, regina Maria s-a întâlnit și cu alte personalități importante precum președintele SUA, Woodrow Wilson, și prim-ministrul Marii Britanii, Lloyd George. Discuția cu Wilson a atins multe probleme. Regina îi vorbește de pericolul bolșevismului rusesc și îi smulge promisiunea ca se va întâlni cu Ionel Brătianu pentru a-i expune situația României. (...) După această misiune reușită, însuși prim-ministrul Ionel Brătianu admitea că „Maria a reușit în câteva zile ceea ce politicienii n-ar fi reușit într-o lună întreagă”.

(Regina Maria la Conferința de Pace de la Paris (1919), în: <https://reginamaria.org/misiune-regala-la-conferinta-de-pace-de-la-paris/>)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema: **Conferința de pace de la Paris și România cu scopurile, problemele și reușitele ei.**

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

